

MEHIŠKI FAŠISTI PRIPRAVLJENI NA AKCIJO?

Izgnani v o d j a mehiških
"zlatosrajčnikov" izjav-
lja, da so fašisti priprav-
ljeni za pohod proti glav-
nemu mestu.

EL PASO, Tex. — Mehiški
general Nicholas Rodriguez, ka-
terega je Cardenasova vlada iz-
gnala iz Mehike zaradi fašistič-
nih aktivnosti, je včeraj izjavil,
da je tisoče njegovih "zlatosrajč-
nikov" pripravljenih vsak čas
odrinuti proti glavnemu mestu,
da prisilijo predsednika Carde-
nasa in njegovo vlado, da "poči-
stijo Mehiko komunistov." Ro-
driguez pravi da je v državah
Sinaloa, Durango, Coahuila, Nu-
evo Leon in Tamaulipas priprav-
ljenih nad 60 tisoč "zlatosrajč-
nikov" z 20 tisoč jezdnicami konji,
ki samo čakajo signala, da začne
s pohodom na glavno mesto.

General Rodriguez je bil svoje
časne pobočnik znanega pustol-
ovskega mehiškega vojaškega
voditelja Pancha Ville, ki je
pred leti igral precejšnjo vlogo
v mehiških revolucijah. Vprašan,
ali zagovarja rabo nasilja, da se
stre "komunizem" v Mehiki, je
mehiški fašistični vodja odgovoril:
"Absolutno, ako se samo
na ta način da doseči naš na-
men!"

Fašistični elementi v Mehiki
dolže vlado predsednika Carde-
nasa, da je pod "socijalističnim"
in "komunističnim" vplivom,
ker se trudi izvesti gotove soci-
jalne in gospodarske reforme in
dvigniti deželo iz silne zaostalosti,
dasi je pri tem najbrž prav-
toliko socijalistično ali komuni-
stično usmerjena kot Roosevelt-
ova administracija. S fašistični-
mi ter kmete hujša proti vladi
mehiški klerikalizem, ki se mu
toži po nekdanji neomejeni ob-
lasti nad mehiškim ljudstvom.

NOV POLET V STRATOSFERI

BOSTON. — Profesor Jean
Piccard, ki se je prvi z balonom
dvignil v stratosferne višine, je
sinoči izjavil, da namerava v
kratkem podvzeti nov polet v
stratosfero s posebnim balo-
nom, za katerega sta napravila
načrt profesor in njegov brat.
To pot se misli Piccard dvigniti
dvajset milj visoko v ozračje.

Pijan voznik obsojen

Prometni sodnik Copland je
včeraj obsodil 46-letnega Johna
Mendryka s 5717 Archmere
Ave. na \$125 globe in pet mese-
cev prisilne delavnice, ker je vo-
zil svoj truck v pijanem stanju.
Moj se je v nedeljo s svojim to-
tomobilom, potem je pa pri volanu
zaspal. Sodnik je k obsodbi pri-
stavil: "Taki vozniki so potenci-
jalni morilci. Jaz predlagam, da
se mesto očisti takih voznikov."

Balinarska tekma

V nedeljo 16. avgusta se vrši
balinarska tekma med klubom
iz "Jutrovega" in klubom z Ma-
ple Heights. Tekma se bo vršila
na prostorih družbe SND, Maple
Heights, O. ob 1:30 popoldne.

Jugoslovanski radio

Nocoj med 6:30 in 7 uro se bo
oddajalo na radijski postaji W.
J. A. Y. jugoslovanski program.
Igrali bodo tamburaši Plavi Du-
nav.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NA- ŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

Alaska. — Iz Fairbanksa po-
ročajo, da je zlatoskalec John
Hajdukovič pred nekaj dnevi
našel ostanke letala, s katerim
so se izgubili pred enim letom
letalec Arthur F. Hines in tri-
je potniki. Od letala je ostalo
samo železno ogrodje, poleg te-
ga pa je bilo zraven še nekaj
pepela in človeških kosti. O-
stanke letala je Hajdukovič na-
šel na golih poškodbih gora, ki
se nahajajo kakih 175 milj za-
padno od Fairbanksa.

Montana. — Rojak Frank
Kroll iz Butta poroča "Prosvet-
ti," da je rešil svojega tovariša
pri delu gotove smrti, ko ga je
opozoril, naj se odstrani izpod
viseče skale, pod katero je če-
pel. Komaj nekaj minut pozne-
je se je skala odtrgala in tre-
ščila na tla. Kamen, ki se je
pri tem odkrušil od skale, je pa-
del Krollu na nogo ter mu pri-
zadel lahko poškodbo.

Minnesota. — Iz Elyja poro-
čajo, da je Matija Pogorelec,
naš znani zbiratelj starin, te dni
poslal v Duluth polovico okame-
nele glave neke pradavne živali,
ki je bila izkopana pet milj
od Elyja na farmi rojaka Johna
Kovača. Okamenina ima očesni
jami in udrtno, kjer je bil nos
ali gobec. Najdba je zdaj raz-
stavljena v oknu duluthskega
časopisa The Herald and News-
Tribune. Zgodovinska društva
v Duluthu se zanimajo tudi za
Pogorelecovo zbirko starih knjig
in dokumentov.

Kansas. — V Frontenacu je
umrl 4. avg. nagle smrti Frank
Slapnik, rojen v Ameriki in star
24 let. Ko je prišel z dela, ga
je napadla slabost in se je mo-
ral uleči v posteljo. Čez nekaj
časa je vstal in hotel iti ven, a
je prišel samo do vrat, kjer se
je zgrudil na tla ter kmalu na-
toml. V Frontenacu zapuščata
mater in sestro, eno sestro pa v
Girardu, Kans. in brata v De-
troitu, Mich.

Michigan. — V Calumetu se
je ponesrečila žena rojaka
Matha Pintarja, ki se je hudo
pobila na nogah, ko se je pre-
vrnil avto, v katerem sta se pe-

Mrs. Jontez zbolela

V ponedeljek je nenadoma
resno zbolela Mrs. Josephine
Jontez, 1043 E. 169 St., in si-
cer na posledicah zavžitja pri
kvarjenju frankfurta na tu-
kajšnji razstavi. Ko je prišel na-
pad, je bila sama doma, na sre-
čo pa sta se tedaj vrnila domov
Mr. in Mrs. Loyd, ki stanujeta
v pritličju iste hiše in sta slišala
njene klice na pomoč, nakar sta
brž poklicala zdravnika. Sose-
da sta našla Mrs. Jontez že vso o-
nemogelo in pomodrelo. Da ni bi-
lo nagle zdravniške pomoči, bi
bila najbrž podlegla zastruplje-
nju. Bolnica je zdaj izven nevar-
nosti in se nahaja v domači
zdravniški oskrbi. Upamo, da bo
kmalu zopet čila in zdrava.

Na poti v stari kraj

S posredovanjem potniškega
urada Augusta Kollandra je si-
noči odinil proti New Yorku
rojak John Nachtigal, ki se bo
danes tam vkrcal na parnik
francoske linije Ile de France, s
katerim se bo odpeljal v Evro-
po. Ustavil se bo v Novem me-
stu na Dolenjskem, kjer ima
svojce, ki jih ni videl že dolgo
let.

"Prijetelji narave"

V nedeljo dne 16. avg. se bo
vršila na Zorčevi farmi seja kluba
"Prijeteljev narave."

Pivo je slabo za vit- kost?

WASHINGTON. — Zve-
zna trgovinska komisija se
je včeraj bavila z zanimi-
vim slučajem dveh califor-
nijskih pivovarjev, namreč
Cereal Products Refining
Co. in Acme Brewing Co.
iz Los Angelesa, ki sta pre-
povedali Californijo z ogla-
si, da pivo, ki ga delata, ni
redilno in da je celo dobro
za vitkost, češ, da kdor pi-
je njihovo pivo, se ne redi,
temveč hujša. Zvezni iz-
vedenci so spili precej tega
"neredilnega" in "shujše-
valnega" piva, nato pa po-
dali analizo, ki se glasi:
"To je čisto navadno pi-
vo!", kar pomeni, da so se
prepričali, da se s pomočjo
omenjenega piva človek
prav tako gotovo ne iznebi
odvisne masti, kakor se ne
more tega znebiti z nobe-
nim drugim pivom. Zve-
za ameriških pivovarjav
je se ni hotela vmešati v
to pravdo, toda njenim za-
stopnikom se je mudilo
pristaviti k odloku zvezne
komisije, da "pivo ni nič
bolj redilno kot vsaka dru-
ga redilna hrana."

POTOMEC LEVA IN TIGRINJE

MASSAPEQUA, N. Y. — Tu
pričakujejo v kratkem rojstva
potomca bengalske tigrinje in
afriškega leva, ki ju je po osem-
mesečnih poskusih spravil zna-
ni afriški raziskovalec Frank
Buck. Dozdaj se je tak ekspe-
riment samo enkrat posrečil in
sicer maharadžji iz Patiala v
Indiji, ki je pred leti vzgojil
mladiča tigrinje, čijega oče je
bil lev. Tega mladiča je po-
znejše daroval londonskemu ži-
valskemu vrtu, kjer je pa pogi-
nil. Lev in tigrica, ki ju je
Buck porabil za svoj eksperi-
ment, sta bila osem mesecev za-
prta v dotikajočih se kletkah,
dokler se nista počasi privadila
drug drugega ter postala prijatelja.
Mladič, če bo rojen živ,
bo oranžne barve in bo imel tu-
di kratko grivo, bo pa tudi moč-
nejši in večji od staršev, ker
bodo v njem (ali nji) združene
najboljše lastnosti obeh vrst.
Imeti potomstva.

SENATOR BORAH ZMA- GAL

BOISE, Idaho — Včeraj so se
vršile v državi Idaho primarne
volitve in republikanski senator
Borah je bil šestič nominiran za
kandidata za zveznega senatorja.
Dobil je tudi mnogo glasov
townsendovcev.

SOVJETSKA KINO - GLEDA- LIŠČA

MOSKVA. — Sovjetska Ru-
sija bo imela do konca tekoče-
ga leta enajst tisoč kino-gleda-
lišč, število vseh gledališč, kino-
gledališč in cirkusov vseh tipov
pa bo do konca leta znašalo nad
44 tisoč, okrog osem tisoč več
kot jih je bilo ob zaključku l.
1935.

Peticije za Lauscheta

Vsi, ki imate še peticije za
sodnika Lauscheta, ste prošeni,
da jih vrnete do 18. avgusta
sodniku v mestni sodnji, soba
št. 12 ali pa Johnu Lokarju,
1097 E. 169 St.

Dr. "Ribnica," 12, SDZ

Zelo važna seja za člane dru-
štva "Ribnica" se bo vršila v
nedeljo. Prosi se, da je članstvo
gotovo navzoče. — Tajnik.

Coughlin je danes prispel v Clevelandu

Radijski župnik vztraja, da
bosta dr. Townsend in
njegov glavni pobočnik
Gerald Smith govorila
pred delegati.

Rev. Charles E. Coughlin, de-
troitski radijski gromovnik, je
danes dospel v Cleveland ter ob
tej priliki izjavil, da bosta dr.
Townsend in njegov glavni po-
bočnik louisianski pridigar Ge-
rald L. Smith nastopila pred de-
legati v soboto popoldne po
"rednem zasedanju konvencije".
Med voditelji Coughlinove Unije
za socijalno pravičnost, ki bo
začela tu zborovati jutri dopol-
dne, se je namreč pojavil hud
odpor proti temu, da bi Town-
send in Smith govorila na kon-
venciji in sodi se, da je Cough-
lin s tem, da je določil čas njune-
ga nastopa "po rednem zaseda-
nju konvencije", dosegel komi-
promis z nezadovoljnimi. Dr.
Townsend in Smith hočeta govo-
riti v prilog predsedniškemu
kandidatu "union-stranke" Lem-
keju in sta zagotovila, da bosta
Coughlinu obrnila hrbet, ako se
jima tega ne bo dovolilo. Cough-
lin pa seveda ne mara izgubiti
teh zaveznikov in bo opozicijo
na kak način potlačil.

Coughlin se je nastanil v ho-
telu Hollenden in se je takoj za-
čel posvetovati s svojimi poma-
gači. Prvo vprašanje, ki ga hoče
rešiti, je vprašanje opozicije
proti Townsendovemu nastopu v
prilog Lemkeju.

Predsednika Roosevelta, ki
pride jutri na clevelandsko raz-
stavo, si je privoščil na sledeči
način: "Slišim, da bo Cleveland
dobil koncem tega tedna slovite-
ga obiskovalca. Ali veste, v ka-
terem hotelu se bo ustavil? Ško-
da, da so naši delegati napolnili
skoro vse hotelske sobe v me-
stu. Lahko pa poveste predsed-
niku Rooseveltu, da če bo imel
težave pri iskanju stanovanja,
da mu bom drage volje dal svoje
stanovanje na razpolago."

GRŠKI DIKTATOR PREPOVE- DAL STRANKE

ATENE, Grčija. — Premijer
general John Metaxas, novi gr-
ški diktator, je včeraj naznanil
razpustitev vseh grških politi-
čnih strank. Metaxas je v ta
namen sklical župane vseh več-
jih grških mest ter jim zabilil:
"Ako kdo izmed vas spada na
kaki politični stranki, naj to
zdaj pozabi. Političnih strank
v Grčiji ni več."

Sol ni tako dobra v vročini

Dr. P. H. Kennedy, glavni
zdravnik Youngstown Sheet &
Tube kompanije, je včeraj na se-
stanku načelnikov varnostnih o-
hijskih korporacij izjavil, da ra-
ba soli ob vročem vremenu ni
priporočljiva, razen ako se člo-
vek izredno močno pot. Ljudje
radi jemljejo sol v vročih dneh,
meneč, da se s tem ubranijo sla-
bih posledic vročine. S tem pri-
de v telo preveč soli. Zato je tre-
ba rabiti sol zelo previdno in v
zelo majhni količini raztopljeno
v vodi.

Škrjančki

Izvanredna seja Škrjančkov se
bo vršila v petek zvečer ob 7:30
uri v Slov. Društ. Domu na Re-
cher Ave. Seja je zaradi piknika.
Starši se naj gotovo udeležijo.

Seja odbora CU

Vse odbornike Cankarjeve u-
stanove se opozarja, da je bila
sklicana za nocoj seja odbora v
S. D. D. na Waterloo rd. Ne po-
zabite priti!

Španski rebeli so izgubili važno bitko

Čete ljudske vlade so včeraj po celodnevni
bitki vrgle rebelne čete z njihovih pozicij
pred San Sebastianom, kjer so si rebeli ho-
teli priboriti dostop do morja.

Fašisti na severni fronti so na umiku in njihova komanda
se boji napada iz ozadja.

ZADNJE VESTI

MADRID, dne 13. avgusta —
Medtem, ko so španski rebeli za-
čeli z ofenzivo proti Madridu, je
ljudska vlada izdala dekret, s
katerim se zatvarja vse cerkve
in poslopja verskih redov, ki so
se na kakršenkoli način udeje-
stvovali v sedanjih revolucijah. Lo-
jalisti dolže duhovščino, da je
pomagala rebelom. Vladni de-
kret pravi, da je odredba pre-
ventivnega značaja. — Asturski
rudarji, katerim je šel danes po-
veljevat socijalistični poslanec
Gonzales Pena, ki je vodil te
rudarje v revolti l. 1934, so za-
čeli s podvojenim silo napadati
Oviedo, ki ga branijo fašisti. —
Rebelni mesti Segovia in Avila
sta bili bombardirani in ena re-
belna baterija blizu Siguenze je
bila uničena. — Osvojitev Ovi-
eda bo imela velik pomen za
ljudsko vlado, kajti tisoč boj-
evitih asturskih rudarjev, ki so
sedaj zaposleni z obleganjem te-
ga mesta, bodo potem lahko po-
slani na druga bojišča.

SAN SEBASTIAN, 13. avgu-
sta. — Vlade čete so sinoči po
celodnevni vroči bitki porazile
rebelne čete, ki so oblegale pri-
stanišče in letoviščno mesto San
Sebastian ob Biskajskem zalivu,
hoteč si priboriti prost dostop
do morja, in mesto Irun, ki se
nahaja v bližini San Sebastiana.
Bitka je bila zelo krvava in se
končala z umikom porazenih re-
belov. Rebeli so pred včeraj-
šnjim že zasedli važne postojan-
ke pred tema mestoma in izgle-
dalo je že, da ju bodo vsak čas
osvojili. Tedaj je vlada vrgla
nove čete proti rebelom, ki so
bili tepeni, zdaj so pa še v stra-
hu, da jih vladne čete ne napa-
dejo od zadaj, kar imajo vladni
poveljniki v načrtu. Pri Oyarzu-
nu, ki so ga pred dnevi zasedli
rebeli, so vladne čete zajele več-
je število ujetnikov, toda me-
sto je začasno še v rebelnih ro-
kah.

Pričakovani napad vladnih
čet na zadnje straže armade ge-
nerala Mole, fašističnega pove-
ljnika na severni fronti, je dal
povod za fašistično ofenzivo
proti pristanišču San Sebastia-
nu, ki je sedaj izjavaljena. Bran-
ilci tega obmorskega mesta so
imeli že malo vode in hrane na
razpolago, ker so rebeli odrezali
glavne dotoke pitne vode in je
bil dovoz hrane vsled bojev on-
mogočen.

Lojalnim topničarjem so po-
magali z nasveti francoski so-
drugi-prostovoljci (menda rez-
ervni topniški častniki), kar je
pomagalo, da je bilo manj gra-
nat potratenih in so bolj točno
zadevale cilje. Za fašistično to-
pništvo na gori Picoketa je bilo to-
jako slabo, kajti vladne baterije
so rebelne baterije na tej go-
ri popolnoma razbile. Tudi se je
poznalo, da so imeli vladni od-
delki strojnih pušk na gori Treh
kron dobre inštruktorje, kajti
municije niso dosti tratile, tem-
več jo dobro porabili. Na vladni

strani so se v vrstah delavskih
milicnikov borile tudi ženske.

Včeraj je bil dovoljen prehod
preko francosko - španske me-
je 25 belgijskim prostovoljcem,
ki so bili prvotno na meji zadr-
žani in so se zdaj pridružili de-
lavskim milicnikom v Irunu.
Pravijo, da so na poti v Španijo
nadaljne skupine belgijskih pro-
stovoljcev.

PARIZ. — Francosko poro-
čilo iz Gibraltarja navaja, da so
potniki, ki so prispeli iz Ceute
v španskem Maroku, povedali,
da so videli 25 nacijskih letal-
cev, ki so se pridružili rebelnim
četam generala Francisca Fran-
ca in da se jim zdi, da so prišla
z njimi tudi bojna letala.

MADRID. — Poročila iz sta-
rodavnega andaluškega mesta
Cordoba, ki ga drže rebeli, pravi-
jo, da so fašistični rebeli te-
kom revolucije v tem mestu us-
mrtili najmanj dva tisoč civil-
stov, ki so bili pristaši ljudske
vlade. To poročilo je podal Ra-
mon Guerreu, predsednik zdru-
ženih cordobskih mladinskih or-
ganizacij, kateremu se je posre-
čilo uiti iz Cordobe in je včeraj
prispel srečno v Madrid.

IRUN. — Španski preti go-
spodarski kaos zaradi revoluci-
je, ki so jo uprizorili pred več
tedni vojaška klika z gen. Fran-
com in bližini San Sebastiana.
Bitka je bila zelo krvava in se
končala z umikom porazenih re-
belov. Rebeli so pred včeraj-
šnjim že zasedli važne postojan-
ke pred tema mestoma in izgle-
dalo je že, da ju bodo vsak čas
osvojili. Tedaj je vlada vrgla
nove čete proti rebelom, ki so
bili tepeni, zdaj so pa še v stra-
hu, da jih vladne čete ne napa-
dejo od zadaj, kar imajo vladni
poveljniki v načrtu. Pri Oyarzu-
nu, ki so ga pred dnevi zasedli
rebeli, so vladne čete zajele več-
je število ujetnikov, toda me-
sto je začasno še v rebelnih ro-
kah.

Naj že zmaga kdorkoli, dežela
bo gospodarsko silno udarjena
in v zelo bo mnogo časa, preden
bo storjena škoda popravljena.
Toda, kakor kažejo zadnje vesti,
rebeli sploh nimajo izgleda za
zmago, ker ima ljudska vlada
položaj trdno v rokah. Za Špa-
nijo bo nedvomno tisočkrat
boljše, da zmaga vladne sile.

DELLACH, Avstrija. — Biv-
ši španski kralj Alfonso je sinoči
sklicel družinski sestanek in so-
di se, da se je razpravljalo o
možnosti kraljevega povratka v
Španijo, ako bi se položaj zas-
kal takemu koraku v prid. Bivši
monarh je bil videti vznemirjen,
ko se mu je povedalo, da je bil
na Čehoslovaškem zaplenjen ae-
roplan, ki ga je vodil neki an-
gleški pilot in je bil namenjen
zanj. Družinska konferenca je
bila tako važna, da se je odločilo
za en dan zadušnico za kralje-
vim tretjim sinom Gonzalesom,
ki je umrl pred dvema letoma na
posledicah poškodb, dobljenih
v avtni nesreči.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

K IZJAVAM ŠKOFA SCHREMSBA

Profesor Paul P. Rogers, načelnik eksekutivnega odbora Lige proti vojni in fašizmu, je objavil stališče lige z ozirom na nedavne izjave clevelandskega katoliškega škofa Josepha Schrembsa o italijanskem fašizmu v posebni poslanici, po kateri posnemamo:

Izjava škofa Schrembsa, ki jo je podal tekom svojega obiska v Rimu in v kateri poveljuje italijanski fašizem, češ, da je prinesel italijanskemu delavstvu velike koristi, obenem ga pa stavi ameriškem kapitalizmu na vzgled, je res presenetljiva. Ob času, ko se svet bori proti fašizmu in vojni, ki mu grozita z uničenjem, se katoliški škof Schrembs odloči zadati udarec tem protifašističnim in protivojnim stremljenjem s poveljevanjem Mussolinijevega fašizma! Kakor da je fašizem res pomagal italijanskemu delavstvu in ne samo škodoval, kar je neizpodbitno dejstvo!

Odkar je v Italiji fašizem na krmilo, se je položaj italijanskega delavca stalno slabšal. Da fašizem ni izboljšal življenjskih pogojev italijanskega delavstva še preden je nastopila splošna gospodarska kriza l. 1925-35, je odprto priznal državni korporacijski tajnik v poročilu za l. 1932, ki pravi, da so bile med junijem 1927 in decembrom 1928 vse delavske mezde znižane za 20 odstotkov, v letu 1929 za nadaljnjih 10 odstotkov, tekom l. 1930 pa je spet prišlo do splošne mezdne redukcije, ki je znašala za delavce v različnih kategorijah od 18 do 25 odstotkov. In 14. aprila 1934 je vnet Mussolinijev občudovalec Arnaldo Cortesi od New York Timesa podal priznanje, da je "spričo potrebe olajšanja državnega proračuna, ki izkazuje letni primanjkljaj od treh do štirih milijard . . . (Mussolinijev) kabinet sklenil izvesti splošno redukcijo plač vseh državnih uslužbencev, ki postanejo učinkovite 16. aprila." Redukcija je znašala od 6 do 20 odstotkov. Če pomislimo, da vsak peti italijanski delavec dela za vladno, potem nam je jasno, kakor porazen učinek je morala imeti ta redukcija — šesta od l. 1927! — na življenjsko stalež italijanskega ljudstva.

Pa to ni še vse, kar je doletelo italijansko delavstvo pod Mussolinijem. Fašizem ni samo poglaval življenjski standard strahovito navzdol, temveč zdrobil tudi vse delavske unije in popolnoma uničil svobodo govora, zborovanja in tiska in vse to kronal z neizzvano invazijo Etiopije, katero je podjarmil kljub protestu od strani 52 v Ligi narodov včlanjenih narodov. Spričo tega je jasno, da italijanski fašizem ne more nuditi Ameriki ničesar za vzgled, razen zatiranja vseh človeških principov, za katere se je človeštvo stoletja borilo.

S tem, da je Coughlina identificiral s fašizmom v Italiji, je škof Schrembs pokazal ameriškem ljudstvu voditelja, katerega se mora varovati, ako noče razmer, kakršne vladajo v fašistični Italiji. Škofova izjava je Coughlina definitivno postavila v isti tabor z Williamom Randolphom Hearstom in ameriško Liberty ligo, ki sta največja sovražnika ameriškega ljudstva. In Liga proti vojni in fašizmu ne verjame, da je škof Schrembs s svojo izjavo povedal mnenje milijonov

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

V nedeljo piknik slov. in umetniške šole SND

Vsi, ki razumemo pomen in smoter dveh vzgojevalnih vej ali odsekov Slovenskega Narodnega Doma na St. Clairju, namreč Slovenske mladinske šole in Šole jugoslovanske moderne umetnosti, bomo gotovo posetili nedeljski piknik, ki bo pod avspicijo Prosvetnega kluba Društva S. N. Doma. Piknik ali izlet je namenjen v zabavo in razvedrilo šolarjev samih, kakortudi njih staršev in prijateljev, čisti prebitek pa bo za nadaljno vzdržavo teh dveh ustanov.

Poleg poučnega in izobraževalnega dela imata šoli S. N. Doma še večji in za naš dom vitalnejši pomen kot kaj drugega in to je, da navajata otroke v rani mladosti zahajati v Narodni Dom, torej ustvarjati dober, značilen in pošten naraščaj za Dom in za društva, ki so toliko žrtvovala, da so si ga postavila.

Vsako naše društvo, bodisi kulturno ali podporno, ima že danes direktne ter indirektno koristi od Domovih šol. Slovenska zavest med tukaj rojeno mladino je danes veliko večja, kot je bila na primer deset ali petnajst let nazaj. In kdo ima več zasluge za to, kot ravno naš Narodni Dom na St. Clairju, ki je v tem oziru oral ledino ter prvi pokazal pot drugim, da treba misliti na pridobitev, na vzgojo tu rojene mladine.

Prvih šest ali sedem let slovenske šole na St. Clairju, ko

ni bilo istih še v nobeni drugi naselbini, so prihajali učenci iz vseh delov Clevelanda ter dobivali pouk popolnoma brezplačno. Ko pa so se jele ustanavljati šole tudi drugod, je bila šola na St. Clairju zopet tista, ki je radevolje šla na roke ustanoviteljem istih, bodisi z nasveti glede knjig ali kaj drugega. Kar se tiče umetniške šole, ki je še vedno edina med nami, ima danes učence iz clevelandске in collinwoodske naselbine.

Vsled tega torej Prosvetni klub ne pričakuje udeležbe le s St. Clairja, pač pa vabi vse prijatelje napredne vzgoje za našo mladino na veliko udeležbo. Pokažimo, da je napreden življenjskega Clevelanda solidna celota in da smo v svrhu gotovih skupnih idealov pripravljene stopiti skupaj ter delati z roko v roki, kot en sam mož.

Torej naj bo nedelja 16. avgusta dan rajanja in veselja ne le za mladež, pač pa za nas vse, ki vidimo pomen prosvetnega dela pri S. N. Domu.

Nekaj posebnega bodo tekme za otroke in pa razstava in prodaja spominkov ali odpustov iz starega kraja.

Glede vožnje, odhoda otrok, itd. pa glejte na tozadevno naznanilo klubovega tajnika.

Se torej vidimo v nedeljo v senci Močilnikarjevega gozdiča!

M. I., članica Prosvetnega odseka S. N. Doma.

Izlet dr. "Adrija"

Pevsko društvo "Adrija" iz Euclid, O., priredi v nedeljo 23. avgusta izlet na Verbičeve farme. Ob tej priliki se vabi starše mladih članov tega društva, da se udeležijo in vidijo kako se zanimajo njih otroci za slovensko pesem. Prostor se nahaja na Rd. 86, kakih 22 milj od Slovenskega Doma na Holmes Ave., ter je lep gozdič, dobro plesišče. Zagotavljam, da se bo vsak, ki pride dobro zabaval. John Pecon bo igral za ples. Pripravljeno bo tudi za jesti in piti. Truk odpre izpred Slovenskega Doma na Holmes Ave. ob 9:30 zjutraj in se vrne ob 7. uri zvečer.

Odbor

Glas iz Warren, Ohio

Warren O.

V Ameriki je res lušno. Vsakršnih zabav in razvedril je toliko, da bi kmalu človek pozabil na jed, pijačo in počitek, zato pa ni zadosti Kalifornica in Kamela cigaret. Zakaj bi sami sebe varali in neprestano Ameriko sramotili. Ako delaš imaš denar, če pa ne delaš imaš dovolj počitka. Malo imaš prihrankov, nekoliko dobiš pri relifu, nekaj dobiš pri znanih in prijateljih na posodo, pa ti kriza mine. Ti imaš pa le spočite kosti. Resnica je ako delam na teden samo 24 ur imam boljše življenje kot tedaj ko sem delal na Jesenicah 74 ur na teden. Zelen bi, ker se s čitanjem dosti kratkočasim, da bi angleške liste bral, pa ker mi angleščina ne gre v glavo tako kot bi morala, več dnevnikov plačevati me tudi ne veseli, bi bilo zame najboljšje, da bi izhajala "Enakopravnost" na osemih straneh ali vsaj na šestih vsaki dan in da bi nam prišla kar se tiče delavskega in slovenskega vprašanja le resnico, pa naj prihaja to iz Rima ali Chicage. Naj se jih takoj ignorira kedar se vidi da je le prazno mlatenje slame.

Sedaj še eno željo. Moje mnenje je da ni treba nobenega dela delati zastonj in sicer naj bo plačilo takoj in ne po dvajsetih

letih ali po smrti. Na ta način bo šel denar bolj v promet. Zato opozarjam Slovenske godce, kuharje, natakarje in častnike, ki radi delate za malo plačilo in slednji tako radi tiskate brezplačne dopise, pa naj pridejo od ene ali druge organizacije, da če že mora posameznik plačati oglas, naj ga še organizacija. Kaj pa nam koristi ako imamo v Ameriki par tisoč praznih blagajn. Mislim, da kolikor denarja je bilo že žrtvovanega, bi moglo te ustanove že več koristiti.

Ahasver

'Sloga' vabi na piknik

Slovenski pevski zbor "Sloga" priredi prvi letošnji piknik, in sicer na St. Clairju v Wickliffe, O. v nedeljo dne 30. avgusta t. l. Tem potom vabimo vse, od blizu in daleč, da posetijo naš piknik polnoštevilno, da moremo zopet nemoteno iti naprej z našo delavsko kulturo. Kažipot bo naznanjen pozneje, tako da bomo vsi vedeli kod voziti na dotično farmo. Narava nas vedno vabi v tej letni sezoni, da se v zelenem gozdiču bavamo in da zapojemo pesmi narave, kar povzdiguje staro in mlado, da se veselijo pesmij.

Pevski zbor "Sloga" se ni do sedaj imel prilike, da priredi kakšen piknik letos, zato pa vabi vse prijatelje stare in mlade, da se udeležijo tega piknika. Vabimo tiste, katerim je pesem pri srcu, da se zberejo okrog našega zbora, da ga povečamo čim več mogoče. Še en dober mesec dni nas bo narava vabila k sebi, kjer na zelenih drevesih veselo ptičke pojejo in skakljajo iz enega drevesa na drugega, veselijo se zelenega listja, kjer se lahko skrivajo v senci in veselo pojo svojo pesem. Vsako bitje ima svoje veselje, tako imamo tudi človeško bitje gotove nagone, do zelenih narave, kjer se svobodno zabava in veseli. Zatorej vas še enkrat vabimo, da posetite "Slogin" piknik, da nam s tem pomagate za bodoči obstoj na kulturnem polju, za podvig delavske pesmi.

Kmalu bo začelo listje padati, ptice bodo utihnile in se zač-

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem prebija dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni.

le seliti v južne kraje, in naši delavski zbori bodo tudi odšli nazaj v dvorane, kjer bodo prirejali razne igre, koncerte itd.

Torej ne pozabite 30. avgusta priti na Stuskovke farme.

Na svidenje, vsem najiskrenejši pozdrav pev. zbora "Sloga."

K. T.

Dr. "Cerkniško jezero", 59, SDZ

Članom društva "Cerkniško Jezero", št. 59, SDZ naznanjam, da se bo vršil v nedeljo 16. avgusta društveni izlet na Stuskovke farme, Rt. 84, Wickliffe, O. Upam in želim, da se boste odzvali povabilu ker zabave bo dosti za vse. Odbor vam bo postregel kolikor bo najbolj mogoče. Ker vem in sem tudi prepričan, da ne bo nobenemu žal ako pride pogledat, vabim vse občinstvo, da naj pride k nam v nedeljo. Kdor hoče lahko prinese seboj basket z jedili, da se bomo zabavali prav po domače. Kdor pa ne prinese jedila bo pa tam preskrbljeno. Bratje Sustarsic bodo igrali za plesalec. Kdor nima avtomobila se bo lahko peljal s truckom, ki odpelje izpred Slov. Del. Doma na Waterloo Rd., prvič ob 11. uri dopoldne in drugič ob 1:30 popoldne. Vabim, da se v obilnem številu udeležite našega piknika.

Frank Jereb, tajnik

Premeteni "samomorilec"

Pred nekim londonskim sodiščem se je moral zagovarjati neki Thomas Lidowe, ki so ga bili obtožili, da je v zadnjih letih "poskusil" nič manj nego 57krat samomor — in si s tem prizvižal znatne vsote. Te vsote so bile celo tolikšne, da je možakar v teh enajstih letih lahko živel kakor knez.

Lidowe je skočil štirikrat v Temzo in trikrat v morje, devetkrat si je prerezal žilo, 31krat je pil strup in desetkrat si je na drug način "jemal" življenje. Njegova specialiteta je bila, da se je nastanil v visoki sezoni brez denarja v odličnem hotelu in čez nekoliko dni poskusil samomor. Seveda je pri teh samomorilnih poskusih vedno skrbel, da se ni zgodilo hudega. Uspeh je bila vedno zbirka med hotelskimi gosti za "ubogega moža, ki je brez lastne krivde zašel v težave."

Vsa njegova obramba pred sodnikom je obstajala v tem, da je opozarjal na težave svojega "poklica." Sodnik sicer ni dvomil, da je njegov poklic težaven, navzlic temu pa ga je obsodil na precejšnjo ječo.

ODKOD IMENI VOJVODINA IN HERCEGOVINA

Vojvodina in Hercegovina pomenita prav za prav eno in isto, kajti vojvoda se pravi "Herzog." V južni Ogrski so imeli Srbi, ki so tja pribežali pred Turki, že proti koncu srednjega veka za kralja Matjaža svojega posebnega vojvoda ali despota. Posebna upravna enota pod imenom "Srbska Vojvodina" je bila pa ustanovljena šele po revoluciji leta 1849. in je trajala ves čas Bachovega absolutizma do l. 1860, ko so jo kar žrtvovali Madžarom. Seveda je bilo tudi v Srbski Vojvodini razen imena vse nemško, kot so hoteli v tisti dobi sploh vsi državo pomesti. Hercegovina se imenuje pa nekdanja Humska zemlja ali Zahumlje, to je dežela "za holmi," odkar se je bil njen vladar Stefan Vukčić 1448. proglasil za "hercega sv.

SKRAT

S poklonom!

Trije dečki iz naše naselbine, stari okrog 13 do 14 let, so se oni dan pri igri nekaj sprickali ter se začeli obkladati z "osli" in sličnimi dokazi "prijaznosti" in olike. Ko je bilo prerekanje na višku, je stopila iz hiše mati enega izmed teh dečkov ter jih pokarala:

"Ne bodite vendar taki, to vendar ni lepo! Saj ste že veliki, pa se zmerjate in obkladate s priimki kot majhni otroci!"

Nakar jo je nadebudni sinko brez ceremonij zavrnil:

"O, kar molči, mama, saj odrasli ljudje niste nič boljši! Kar na Jaka v "Ameriški Domovini" se spomni, ki ni nič boljši kot mi! Saj te večkrat slišim, ko na glas bereš njegove otročarije!"

G. Matija Jager se v včerajšnji "A. D." hučuje da strah, ker sem zadnjič omenil, da je pojamar zaradi dolgov fare sv. Vida. Kakor da bi bil jaz kriv, da ima ta fara kosmate dolgeve, ki jo tlačijo, in da je kaplan Jager zaradi teh dolgov in mlačnosti faarnov zastokal! Ne bodite vendar smešni!

G. Jager tudi nekaj govori o "mačjem evljenju" in k tej njegovi opazki se predzretno priložiti ugotovilo, da "mačje evljenje" ne prihaja od nas, temveč od gospodove strani same. K njegovemu junaškemu pozivu: "Hočete še več?" pa pristavljam samo tole: Samo pazite, da se vam pri tem ne razlije žolč! Meni se prav gotovo ne bo.

PO VZGLEDU DALMATINSKIH ŠKOFOV

Policija v Innsbrucku je objavila, da je na Tirolskem v bodoče kopanje v tako zvanih reformnih in trikotnih hlačkah prepovedano, ženskam pa je prepovedana nošnja kopalnih kostumov, ki sestojijo iz več delov. Kopalci se morajo ozirati na uravnotežen čut prebivalstva in tudi ne smejo ostavljati kopalšč v kopalnih plaščih.

MESTO Z DVEMA ŽUPANOMA

Malo irsko mesto Sligo si je volilo pred kratkim župana. Volilni boj je bil nad vse vihar, njegov učinek pa je bil ta, da je vsak izmed obeh kandidatov za županski stolec dobil 2303 glasove. Volitve so ponovili. Toda Irci so trmoglavec in so tudi v drugič oddali za vsakega kandidata točno 2303 glasove. Potem pa se niso odločili morda za žreb, temveč so si izbrali to rešitev, da bosta oba nasprotnika izmenoma po pol leta vodila županske posle.

Vrli meščani, ki so našli to rešitev, menijo, da so s tem zadeli dve muhi na en mah. Prvič sta obe stranki zadovoljni, drugič se bosta oba župana kosala med seboj da bi storila za mesto čim več dobrega. Stvar, ki bi jo bilo priporočiti še marsikje drugje, ne samo tam, kjer bi dva županska kandidata prešla enako število glasov.

Save." Imel je namreč v oblasti tudi mnogo obiskovani samostan Mileševo, kjer je bil takrat pokopan še sv. Sava, čigar truplo so Turki poldrugo stoletje kasneje iz jeze nad upornimi Srbi pred Belgradom sežgali. Na tega hercega spominja še tudi ime mesta Ercegovina, proglasil za "hercega sv. novi ob kotorskem zalivu.

Dardanelska pogodba podpisana

Če ostane Turčija v primeru kakšne vojne nevtralna, imajo po čl. 19 vojne pogodbe iste pravice do prehoda skozi dardanelske ožine, kakor za časa miru. Zato njen akt v ožinah samih. Tako ne smejo zasledovati sovražnih ladij skozi ožine, niti jih ne padati ali preiskovati. Čl. 20 določa, da čl. 10 do 18 pogodbe ne bodo izvajali v primeru, če bo tudi Turčija zapletena v kakšno vojno. V takem primeru je prepovedano vsaki vladi, da sama odloča o prehodu ladij skozi Dardanele. Isto velja tudi za mer, da bi se pojavila po mnenju turške vlade kakšna vojna nevarnost za Turčijo. V tem primeru pa mora turška vlada pravočasno obvestiti vse pogodbenice sile in generalno tajništvo Društva narodov, da bo stopala po določbah, ki veljajo za vojno do bo. Hkrati pa je turška vlada dolžna, da bo preklic svoje odredbe, čim bo svet Društva narodov z dvetretjinsko večino odločil da odredbe niso upravičene, in čim bo mnenje izrazila tudi večina držav, ki konvencijo podpisale.

V tretjem poglavju urejuje predstavljeni čl. 23 vprašanje letalskega prometa dardanelskih ožin. Turška vlada ima za promet civilnih letal nad Sredozemskim in dardanelskega ozemlja. Civilna letala se do smela posluževati teh prog, če bo o nameri turška vlada tri dni prej obvestila Društvo narodov. Tuja civilna letala bodo smela vzdrževati tudi redni letalski promet med Črnim in Sredozemskim morjem, če bo na to pristala turška vlada.

Turčija mora kljub oborožitvi dardanelskih ožin jamčiti za gotove ugodnosti civilnim letalom v svrhu njihove varnosti, ki do preletela grško ozemlje med Evropo in Azijo, če se bodo ta letala ravnala po letalskih predpisih, ki veljajo v Turčiji.

Obče odredbe v četrtem poglavju določajo prenos vse oblasti dosezanega mednarodnega odbora dardanelske ožine na turško vlado, ki se obveže, da bo izdala vse potrebne odredbe glede prehoda tujih ladij skozi dardanelske ožine za miru.

Sledili so zaključni pozdravni govor posameznih delegatov. Ruski komisar za nanje zadeve je ugotovil, da se je konferenca zaključila z odličnim rezultatom. Turški zunanji minister se je zahvalil delegatom, njih sodelovanje in dobro voljo, da se seže sporazum, ki je bil že nujno potreben. Francoz Paul Boncour je poudaril, da konferenca vršila v duhu mednarodne pravljnosti in da bi lahko služila kot vzor drugim takim konferencam. Grški delegat Politis je k temu pripomnil, da bi bila konferenca o svojem obsegu sploh lahko kot pobuda za obnovo mednarodne politike. Bolgarski delegat Nikolajev je poudaril, da je položaj Bolgarije posebne vrste, kot temu je Bolgarija pristala na vse odredbe nove pogodbe. Jugoslovanski delegat Stišić je čestital Turčiji v imenu držav Balkanske zveze. Japonski delegat Sato je poudaril, da se je tokrat storilo prvič, odkar Japonska izstopila iz ZN, da sodeluje v sklenitvi nove mednarodne pogodbe. Njemaški delegat je bil bolj zadovoljen, da ne ostane rezervirana. Japonska ni mogla uveljaviti vseh svojih namer na turško zahtevo po remilitarizaciji Dardanelov, vendar sodi, da je konvencija v svojih loči popolnoma zadovoljiva in jo zato sprejme.

Nazadnje je predsednik konferenca Bruce imel kratek govor, v katerem je zahvalil zlasti delegatom Bolgarije in Turčije, da nista še v zadnjem trenutku rala uspešnega zaključka konferenca.

PERZIJCEM PRIMANJKUJE OBLEKE

Uvedbe evropskega oblačila v Ir (Perzijo) je prebivalstvo v splošnem sprejelo z navdušenjem, pokazali pa so različni nedostatk. Izkazalo se je, da so iranski izvozniki poslali v deželo nekatere, grde in ponošene obleke, ki spreminjajo nošilec v strašila za ptice. Oblasti to vrsto oblek prepovedale, toda nastalo obšutno pomanjkanje dobrih oblek, tako so morali v nekaterih ozemljih reformno lačil zavoljo tega začasno preložiti.

(Dalje iz 1. kolone)

katoličanov v tej deželi in da bodo katoliški delavci sprejeli povabilo za vzpostavitev fašizma v Ameriki. Liga proti vojni in fašizmu poziva clevelandške katoličane, naj zavrnejo nevarno izjavo škofa Schrembsa.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Res, zelo težko sem prišel iz sobe — odvrne Sergij, ki se mu je poznalo po glasu, da se trudi, da bi ostal miren. — Neki prokleti pes je zaklenil moja vrata od zunaj in jaz slutim, da je to bila ista roka, ki je zažgala to hišo. To je bila ista roka, ki je prinesla sem slamo in olje in ki je zaklenila kozake v četrti nadstropju! —

— Nesrečnej! — vzklikne Pavel licemerno. — Pomislite samo, moj dragi Sergij — dvojec mojih očetov. —

— Ste sami zažgali! — zakriči kozak.

V tem trenutku plane stražmojster na Pavla.

Zgrabi ga za prsa in ga vzdigne visoko v zrak.

— Sergij! — vzklikne ubijalec — kaj delate? Ali ste znoreli? —

— Znorel? To res ne bi bilo čudno! Toda nisem znorel in to bom tebi prokletniku takoj dokazal! —

Stražmojster vrže Pavla Soltikova z vso močjo na tla.

Trenutek pozneje že plane na Pavla in mu poklekne na prsa.

— Misliš, da verjamem, da je nastal ta požar popolnoma slučajno? Mar misliš, da bom verjel tvojim čenčarijam? —

— Da, nor sem bil, ko sem se obvezal, da bom umoril tvojo sestro. Deset tisoč rubljev si mi hotel plačati? Prijatelj, daj mi jih sedaj! Kje jih imaš? Priznaj, da mi jih nisi nameraval izplačati. Sklenil si, da me ugrabi smrt.

— Če bi bil mogel spati tako kakor drugi kozaki, bi ne bil slišal, da je nekdo zaklenil moja vrata od zunaj. Takoj sem skočil na noge in pohitel k vratom, ker sem slutil, da nameravaš nekaj podlega. Nisem pa seveda mislil, da boš žrtvoval svoj dvojec.

— Toda prišel sem prepozno! Bil sem ujet kakor miš v past — naposled pa se mi je vendarle posrečilo, da sem se osvobodil in glej sedaj sem tu in ti bom dal zaslužen plačilo! —

— Umakni koleno — je stokal Pavel — za vruga, stražmojster, mar se ne bova midva sporazumela? — V tej hiši je mnogo denarja — pogledite v pisalno mizo, ki sem jo razbil — prisegam vam, da bo polovica vsega denarja vaša, samo če mi pomagate, da najdem skriti denar. Ne — kaj govorim — še več boste dobili! —

— Če bi mi tudi vse poklonil — ne bi sprejel — ker me obhaja groza pred denarjem one nesrečnice, ki sem jo zadušil — ne, prijatelj, končano je s teboj, pa tudi z menoj! Nocoj bova svoja lastna krvnika! —

— Ne, ne boš sedaj umrl — nočem te zadaviti — ne, določil sem zate drugačno smrt! —

Pavel zapre oči — groza ga obide — lasje se mu naježe, čelo pa mu oblije hladni znoj.

— Rešil sem se zato, da se Tebi maščujem. —

— Stražmojster — zajecja Pavel — ali se nočete več pokoravati svojemu poročniku? —

Stari kozak se nasmehne.

— Sinko moj, to je minilo — vzklikne — kajti sedaj sem jaz general, — general smrti! Sedaj jaz ukazujem: —

— Vstani —

Kozak udari ubijalca s tako močjo s pestjo v obraz, da mu je skoraj zdrobil nos.

Pavla oblije kri, vendar pa vstane kakor poslušen konj.

— Kaj naj storim? — vpraša.

— Stražmojster, ukazuj — jaz te bom ubogal! Vse bom storil — samo me ne ubij — ker jaz še ne bi rad umrl!

— Umrl? — odvrne kozak. — O ne, to bi bilo premalo — vpra-

šanje je le — kako boš umrl — radoveden sem, kako ti bo ugajalo? —

— Sedaj pa naprej — zakriči Sergij in potegne oster nož — pojdi naprej in če se mi le enkrat ustaviš, ti bom porinil nož v pleča. Zpomni si to! —

Bojazljivi ubijalec je buljil v nož. Njegov obraz je bil spačen, iz oči pa je že odsevala norost.

— Kam želiš, da grem? — zajecja Pavel.

— V stolp!

Pavel se opoteče.

— V stolp? — zakriči obupno. — To vendar ni mogoče — stopnice je že objel plamen!

— Nikari se ne huduj, moj sinko! Če si lahko prišel sem — se boš tudi lahko potrudil nazaj! Naprej torej — ne oklevaj, ali pa ti bom porinil nož v pleča! —

Ta pretnja je, zvenela tako resno, da se je podal Pavel brez besede k vratom.

Ko je došel do praga, je zagledal pred seboj morje plamenov.

— Ne morem! — vzklikne. — Ne morem! — Stražmojster, kaj zahtevaš od mene?!

Pavel se zgrudi na tla in začne z vzdignjenimi rokami molodovati stražmojstra za milost.

Toda Sergij ga zgrabi in zopet postavi na noge.

— Ali si imel usmiljenje s svojo sestro — ali mi nisi baš ti stisnil v roko črno vrv, da ji jo ovijem okrog vratu in da jo zadavim? — Ali si imel usmiljenje, ko si zaklenil vrata, za katerimi so spali nesrečni kozaki? —

— Ubijalec — sedaj boš prejel plačilo! Toda tvoja smrt ne bo tako lahka, kakor je bila za tvoje nesrečne žrtve.

— Naprej, sicer boš okusil moj nož!

Nesrečnejša prevzame obup — obrne se in skoči v plamen.

Stražmojster Sergij se podviga za njim.

Korakala sta, tekla sta skozi plamene, kakor da ju preganjajo furije. Plamen se jima je oprijemal obleke in nekočkrat se je zdelo, da se bo Pavel zgrudil. Toda strah pred mučiteljem ga je gnal dalje; vzpenjal se je vedno višje.

Pavel je upal, da bodo v stolpu nehale njegove muke. Upal je, da mu bo poklonil Sergij v stolpu življenje.

Medtem dospeta v četrto nadstropje in kozak sune Pavla v sobo, kjer so bila vrata na stežaj odprta.

Pavel se zgrudi na stol.

Stražmojster stopi k visokemu oknu in ga odpre.

— Odtod — reče tiho, — odtod bo prijeten skok, kakor da bi bila na vrhu hriba — zelo dobro!

Nato se obrne k Pavlu in zakriči:

— Pridi sem — hitreje — za vruga — nimam časa!

Pavel ga uboga, četudi so ga že zapuščale moči in se priplazi do stražmojstra.

Stražmojster ga strese za ramena in spregovori:

— Poslušaj Pavel Soltikov, — hotel bi s teboj govoriti nekoliko besed.

— Lopov, zapeljal si me k zločinu, ki mi ga Bog ne bo nikoli odpustil.

— Nocoj si postal ubijalec in požigalec. Toda tudi jaz sem storil zločin in zato bova zapustila ta dvorec roko v roki, kakor se pač spodobi dobrim prijateljem.

— Oh Sergij — vzklikne Pavel — naposled te je srečala pamet! Da, zapustiti morava dvorec in to čim prej!

Predno pa je mogel stražmojster odgovoriti, pretrese ozračje silen grom.

Stopnice so se podrle — reče

popolnoma mirno stražmojster Sergij.

— Sergij — Sergij — zakliče Pavel Soltikov — oh, zakaj si tako dolgo okleval? — sedaj — sedaj sva izgubljena — stopnice so se porušile — kako bova sedaj prišla na vrt? —

Stražmojster pa dvigne roko in pokaže na okno.

— To je naša pot — reče zasmehljivo.

— To je naša pot? — ponovi ubijalec. — Oh, sedaj razumem — našli ste najbrž v tem stolpu vrv, ki je dovolj dolga, da se po njej spustiva na vrt.

Soltikov se nagne skozi okno in pogleda v globino.

— Za vruga — zamrmra — globoko je — to bo težka pot.

— Da, to je težka pot! — potrди kozak in se čudno nasmehne.

— Morala bova zbrati vso moč, da se bova obdržala na vrvi — ranila si bova roke — toda to je vseeno — glavno je, da se rešiva — mar ne, stražmojster? —

— Seveda, moči bi menda že našla — reče Sergij zamolklo — toda —

— Toda — ponovi Pavel — mar nama še kaj manjka? —

— Vrv!

Pavel pogleda stražmojstra, kakor da ni razumel njegovih besed. Nato pa obupno vzklikne:

— Nesrečnej! — privedel si me v stolp, za nama so se podrle stopnice — sedaj pa — sedaj nimam niti vrvi, s katero bi se lahko rešila.

— Ne potrebujeva vrvi, ako hočeva na vrt.

— Sergij, vi ste znoreli — zakriči Pavel. — Neprestano govorite, da bova odšla skozi okno, nimate pa niti vrvi! Kril pa tudi nimava, da bi letela po zraku.

— Da, letela bova po zraku — odvrne kozak — skočila bova v globino!

— Kdo bo vendar tako neumen, da bo skočil odtod, s te-

ga okna — zamrmra Pavel Soltikov.

— Kdo — midva!

— Midva?

— Da — midva sva ubijalca — skočila bova s tega okna in to tekom dveh minut.

Pavel zakriči in se opoteče proti vratom. Plameni so segali že do četrtega nadstropja.

Zdajci ga Sergeij zgrabi za vrat, potegne ga nazaj in ko sta zopet stala pred oknom, zakriči:

— Sedaj bo začela našina vožnja — ali si pripravljen — ne — tudi takrat boš potoval, če ne boš pripravljen!

Stražmojster potegne iz žepa konec vrvi in poskuša poročnika zvezati.

Toda ta se je branil z nadnaravno močjo in je jecljal:

— Dovolj mi vsaj, da molim!

— Živina! — Mene — sebe hočeš ubiti — nameravaš me zvezati —

— Strmoglavila bova v globino — odvrne kozak z dostojanstvenim mirom.

Pavel se zgrudi na kolena in začne tiho moliti.

Kozak je nekaj časa mirno čakal, nato pa pograbl Pavla in zakriči:

— Ubijal si — kradel si — zažgal si hišo — sedaj si pa še celo molil! — Striček, ali še hočeš kaj?

Ne čakajoč odgovora, zveže Pavla tako močno, da se ni mogel več premakniti.

Nato ga dvigne do okna.

Z zadnjim obupnim naporom se skuša Pavel ogniti strašni u-

Iščem neopremljeno sobo

s posebnim vvhodom ali stanovanje, obstoječe iz dveh sob, v Collinwoodu. Kdor ima kaj primerne, je prošn, da sporoči svoj naslov "Enakopravnosti".

sodi, pograbl stražmojstra za vrat, da bi ga zadušil.

Sergij pa se sedaj strašno razjezi.

Kakor divja zver zasadi svoje zobe poročniku v obraz.

Pavel ga je hotel že skoro nemudoma od bolečine odriniti, toda zavest ga je jela zapuščati in stražmojster se je vedno bolj sklanjal skozi okno, nato pa —

Strahovit krik pretrese ozračje tihe noči in dvojce teles strmoglavi v prepad.

Ubijalec sta priletela z vso silo na kamenito teraso.

Sergij je bil takoj mrtev, Pavel pa je živel še pol minute. —

Večna skrivnost pa bo, kaj se je dogajalo v tem kratkem času v njegovi duši.

Ubijalec sestre, požigalec in lopov, Pavel Soltikov, je bil mrtev! —

95. POGlavJE

Usodna operacija

Aleksander Potemkin je preživel nekoliko strašnih tednov v svoji postelji.

Dolgo časa je visel Potemkin med življenjem in smrtjo, tako,

Išče delo

Slovenka išče delo, najsi bo kakoršno si-bodi, za čez dan. — Pokličite MULberry 9899.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu.
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Izvanreden dogodek za pralne stroje

Predstavljamo vam novi MAYTAG

- Izdelovalci, ki so si o-mislili in napravili ta novi model 18 so isti ki so napravili prejšnje Maytag pralne stroje, ki so najbolj odlični že deset let.
- Poleg lepega, modernega obrisa, ima tudi odličnosti, udobnosti in kvaliteto, ki so pridobile za Maytag sloves, poleg tega pa tudi veliko novih izboljšav narejenih po Maytag inženirjih. To je kvaliteten pralni stroj, nizko cenjen. V nobenemu drugemu pralnemu stroju ne dobite večje vrednosti, tudi za večji denar ne.

Pridite k nam in si oglejte ta novi Maytag. Ima najmanj 40 odličnosti ki mu dajejo vrednost. Mi vam jih demonstriramo in razložimo kako lahko plačate na lahke obroke.

KREMZAR FURNITURE

6806 St. Clair Ave. — ENdicott 2252

PRIHRANITE ČAS

PRI LIKANJU IN

DENAR PO

MAYTAG

METODI

- Novi Maytag je likalnik za katerega ste čakali, da izpopolnite vašo pralno napravo. Lika vse v pol manj časa kot na roke — lika bolj lepo in z manj trudom. Tudi lika hlače, pari žamet in kravate. Kontrola na kolenu in na roki. Valjar iz carka izdelan samo pri Maytag, vrh na panth, stranice in veliko drugih odličnosti. Pregledite to posebnost danes.

PROSTO

LIKANJE

ZA PREIZKUS

Lahka odplačila

da mu niti spretnost doktorja Rubena ni mogla pomagati.

Toda rana, ki mu jo je prizadejal grof Orlov je bila manj nevarna, kakor pa tuga, ki mu je trpinčila dušo.

Ko se je Potemkin čez nekaj dni zopet zavedel in ko je zvedel od zdravnika, da je oko za vedno izgubljeno, se ga loti huda mrzlica, ki ji je skoraj podlegel.

Toda Katarina je negovala svojega miljenca z nežno ljubeznijo in se ni oddaljila od njegove postelje.

Njeno dušo je objela taka žalost, da je pozabila na vse svoje državne posle.

Če ji grof Panin ne bi bil zvest

Pozor!

Proda se prav poceni velika ledenica za gostilno ali trgovino z slaščicami. — Pokličite takoj KENmore 0031.

Išče se

Za v našem hišo za eno do no z 5 sobami, ali pa hišo za družini, vzhodno od Nottingham. — Pokličite KENmore 2816 M.

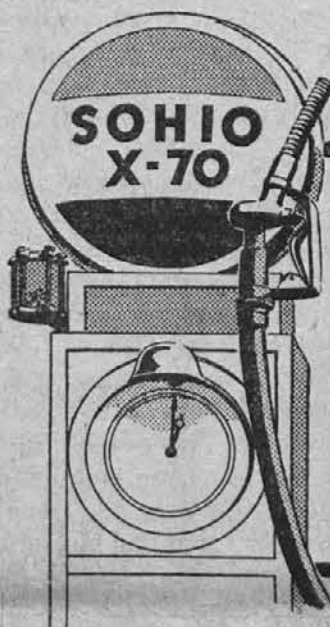
Delo dobi

Mladenič, ki se razume za liko na popraviljanje poln in ki lahko ravna s polnjenjem da bo pomagal na trucku razvažanju istega. — Pridite na 15428 Waterloo Rd.

16. avgusta običajni 5c piknik

SLOVENSKIH GROCERISTOV IN MESARJEV V COLLINWOODU

Zahtevajte brezplačne listke, ki vas opravičujejo nad 1000 izdanih nagrad. Pazite na petkov oglaševanje

★
SOHIO X-70 je najbolj popularen gasolin v Ohio . . . Prihrani na stroških!
★

★ THE STANDARD OIL COMPANY (Ohio)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je kruta smrt vzela našega nad vse ljubljenega sinčka in bratca

Richard Tomsic

Preminal je po kratki bolezni za pljučnico 22. junija ob 8. uri zjutraj. Pokopali smo ga 23. junija po cerkvenih obredih iz cerkve Sv. Vida in na Calvary pokopališče. Ranjki je bil star 34 let. Bil je zvest in priden učenc. Pohajal je v East Madison solo. Bil je prvovrstni pevec v svojih bratcom-dvojkem, in sta nastopala na radio programih in pri prireditvah v narodnih domovih, tako da so ljudje kar začudeno poslušali njih glasove, ter žaluje za njim veliko prijateljev.

V dolžnost si štejemo se prav iskreno zahvaliti vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč. Hvala vsem, ki so darovali krasne vence in cvetlice ko je ležal na mrtvaškem odru. Hvala vsem, ki so darovali za svete maše in proste darove. Hvala vsem, ki so prišli ranjkega kropit in ga spremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile v poslugo in ga spremili na pokopališče.

Najsrčnejša hvala gre Mr. in Mrs. Frank Mahnič za vso naklonjenost in pomoč ob težkih in bridkih urah, ko smo izgubili draga sinčka. Hvala Mrs. Henry Wolf za vso naklonjenost. Hvala pogrebniku Joe Zele in Sinerji za tako lepo vreden pogreb. Hvala Rev. Ardreyu za cerkvene obrede.

Se enkrat hvala vsem skupaj za vse kar ste nam dobrega storili.

Ti dragi in preljubljeni sinček in bratec spavaj mirno v hladni zemlji, in tam v nebesih prepevaj svoje sladke pesmice. Mi se te bomo vedno spominjali in ne boš nam šel izpred oči. Tudi tvoje pesmice bodo vedno ostale pri nas. Bodi miren in lahka naj ti bo zemlja, dokler ne pridemo skupaj.

Zalujoči ostali:

LUDWIK in FANNY TOMŠIČ, starši

RAYMOND in ROBERT, brata.

Cleveland, Ohio, 13. avgusta, 1936.